

L.dz. 273/2020

DEKRET
DOTYCZĄCY POSŁUGI DUSZPASTERSKIEJ
W STANIE EPIDEMII
(wersja ujednolicona obowiązująca od 23 maja 2020 r.)

W związku z trwającym stanem epidemii, który stawia kapłanów i wszystkich wiernych w trudnych okolicznościach, kierując się pasterską troską o dobro duchowe i bezpieczeństwo wiernych i kapłanów, przekazuję do wypełniania w całej Archidiecezji Wrocławskiej poniższe postanowienia:

Zarządzenia ogólne

1. Poza celebracjami liturgicznymi kościoły pozostają otwarte jako miejsca na indywidualną modlitwę.
2. Proboszczowie, administratorzy parafii i rektorzy kościołów są zobowiązani do przestrzegania, aby w żadnym obrzędzie religijnym nie uczestniczyło więcej osób jednocześnie – z wyłączeniem pełniących posługę liturgiczną – niż pozwalają na to rozporządzenia władz państwowych. Informację o tym należy umieścić na drzwiach kościoła.
3. §1. Osoby, które ukończyły 13 rok życia, a nie są pełnoletnie, mogą służyć przy ołtarzu tylko po przedstawieniu duszpasterzowi pisemnej zgody rodzica lub opiekuna prawnego, natomiast ci, którzy nie ukończyli 13 roku życia mogą być dopuszczeni do służby przy ołtarzu tylko po przedstawieniu pisemnej zgody rodzica lub opiekuna prawnego oraz w obecności rodzica lub opiekuna prawnego w kościele podczas pełnienia służby przez dziecko.
§2. To duszpasterze parafii są współodpowiedzialni za zdrowie i bezpieczeństwo członków Liturgicznej Służby Ołtarza podczas pełnienia posługi w kościele, dlatego należy zapewnić im takie warunki do pełnienia ich funkcji, aby zminimalizować ryzyko zarażenia wirusem.
4. W domach zakonnych w celebracjach uczestniczyć mogą jedynie mieszkańcy domu, bez udziału osób postronnych.
5. Nie wolno urządzać żadnych procesji z Najświętszym Sakramentem, relikwiami, świętymi obrazami czy figurami (także, kiedy bierze w nich udział tylko sam kapłan), które nie są przewidziane przez prawo. Na każdą taką procesję należy uzyskać zgodę kompetentnej władzy kościelnej.
6. Kapłani powinni rezydować na parafii i być do dyspozycji wiernych nie zważając na ograniczenia w działalności duszpasterskiej parafii. Duszpasterze powinni być tymi, którzy są wzorem modlitwy i wsparciem dla wspólnoty parafialnej.

7. Kapłani i diakoni przed rozpoczęciem liturgii powinni dokładnie umyć ręce i kierować się zasadami higieny, a bezpośrednio przed rozpoczęciem udzielania Komunii św. i po jej udzieleniu dezynfekować ręce. Zaleca się, aby w każdej zakrystii oraz przy tabernakulum znajdował się płyn dezynfekujący.

8. Duchowni objęci kwarantanną są zobowiązani zgłosić ten fakt do kurii, natychmiast po wydaniu decyzji przez kompetentne władze państwowe.

9. Zobowiązuje się duchownych, którzy są z objawami infekcji (np. kaszel, katar, podwyższona temperatura, itp.), do odpowiedzialności i wstrzymania się od kontaktu z wiernymi i znalezienia zastępstwa na czas niemożliwości pełnienia posługi duszpasterskiej. Po upewnieniu się stosownymi badaniami o braku przeciwwskazań mogą wrócić do obowiązków duszpasterskich.

10. W czystości należy utrzymywać paramenty liturgiczne, zwracając szczególną troskę na tzw. „ręczniczki” przy obmywaniu rąk po przygotowywaniu darów.

11. Znak pokoju podczas sprawowania liturgii należy przekazywać wyłącznie przez skinienie głową, dotyczy to również celebransa, koncelebransów oraz sprawujących posługę liturgiczną.

12. Należy powstrzymać się od oddawania czci relikwiom poprzez pocałunek lub dotknięcie, można jednak błogosławić nimi wiernych, jeśli był taki zwyczaj.

13. Należy zrezygnować z napełniania kropielnic kościelnych, oraz dokonywania wodą święconą pokropienia w czasie liturgii i poza nią.

Chrzest św.

14. Chrztu św. można udzielać każdorazowo tylko jednej osobie.

15. Do sprawowania liturgii chrzcielnej za każdym razem należy używać nowo poświęconej wody.

16. Namaszczenie krzyżmem świętym powinno być poprzedzone i zakończone dezynfekcją dłoni kapłana.

Bierzmowanie

17. Sakrament bierzmowania nie będzie udzielany do odwołania.

18. Nie należy prowadzić spotkań formacyjnych i przygotowujących do tego sakramentu w czasie stanu epidemii.

Eucharystia

19. Zawiesza się posługę nadzwyczajnych szafarzy Komunii świętej (wyłączając siostry i braci zakonnych, którzy ciągle mogą pełnić tę funkcję dla własnej wspólnoty domu). Posługę wobec chorych mają pełnić jedynie duchowni, udając się do nich na ich wyraźną prośbę, z zachowaniem art. 28-30.

20. Należy pozostawić przygotowywanie kielicha, spożywanie z niego i puryfikację głównemu celebransowi. Koncelebransi spożywają Ciało i Krew Pańską przez zanurzenie, po czym główny celebrans spożywa Krew Pańską i puryfikuje naczynia liturgiczne.

21. W wykładni trzeciego przykazania kościelnego („Przynajmniej raz w roku, w okresie wielkanocnym, przyjąć Komunię Świętą”) Konferencja Episkopatu Polski ustaliła (1985 r.), że okres, w którym obowiązuje to przykazanie obejmuje czas od Środy Popielcowej do

Niedzieli Trójcy Świętej. Tym, którzy jeszcze nie wypełnili lub nie będą mogli wypełnić tego przykazania zachęca się do Komunii duchowej.

22. Należy pouczać wiernych o Komunii duchowej.

23. Przepisy liturgiczne Kościoła przewidują przyjmowanie Komunii Świętej na rękę, do czego teraz zachęca się, natomiast nie można do tego zmuszać. Najpierw należy udzielać Komunii św. na rękę, następnie do ust. Wierni powinni być poinformowani o takim porządku udzielania Komunii św.

24. Wiernym, którzy indywidualnie o to poproszą, należy udzielać Komunii św. poza liturgią, z wyjątkiem:

§ 1. - Wielkiego Piątku, kiedy to Komunii św. można udzielić poza liturgią tylko chorym, którzy o to poproszą.

§ 2. - Wielkiej Soboty, kiedy można udzielać Komunii św. poza liturgią jedynie jako Wiatyku.

Sakrament pokuty i pojednania

25. W trosce o dostęp do sakramentu pokuty i pojednania:

§ 1. Należy udostępnić wiernym numer telefonu i adres mailowy, poprzez który można umówić się z duszpasterzem na indywidualną spowiedź.

§ 2. Duszpasterze winni zachować dyspozycyjność wobec wiernych, którzy zwrócą się z prośbą o spowiedź.

§ 3. Spowiedź winna mieć miejsce w osobnych pomieszczeniach, umożliwiających sprawowanie sakramentu z zachowaniem większej odległości między penitentem a spowiednikiem np. boczna kaplica, salka katechetyczna, kancelaria parafialna. Nie można spowiadać w mieszkaniach duchownych. Należy zachować wskazane środki ostrożności i wzajemnego bezpieczeństwa – penenta i spowiednika. Z tego powodu nie należy spowiadać w zamkniętych konfesjonalach.

§ 4. Kodeks Prawa Kanonicznego (kan. 960-961) wyraźnie wskazuje, że w razie niemożliwości fizycznej obecności penitenta stosuje się inne drogi pojednania, a nie spowiedź. Zawsze, ilekroć istnieje poważna racja i nie ma sposobności wypowiedzenia się, wtedy dla usposobienia duszy do stanu łaski, wierny „jest obowiązany wzbudzić akt żalu doskonałego, który zawiera w sobie zamiar wypowiedzenia się jak najszybciej”. Katechizm Kościoła Katolickiego w nr 1452 objaśnia, że „żal, który wypływa z miłości do Boga miłowanego nade wszystko, jest nazywany żalem doskonałym lub żalem z miłości. Taki żal odpuszcza grzechy powszednie. Przynosi on także przebaczenie grzechów śmiertelnych, jeśli zawiera mocne postanowienie przystąpienia do spowiedzi sakramentalnej, gdy tylko będzie to możliwe”. Obowiązkiem duszpasterzy jest wyjaśnienie wiernym przedstawionych możliwości dróg pojednania (zobacz załącznik 1). Załącznik należy umieścić na internetowej stronie parafialnej lub powielić i wyłożyć w kościele).

26. Nie należy organizować spowiedzi dekanalnych.

27. Zabrania się jakichkolwiek nadużyć związanych z sakramentem pokuty:

§ 1. - zabronione jest nieuprawnione korzystanie z rozgrzeszenia ogólnego, które na terenie Polski możliwe jest tylko w niebezpieczeństwie śmierci oraz wobec penitentów innej narodowości, z którymi nie można się porozumieć z powodu braku znajomości języka.

§ 2. - niemożliwa jest spowiedź przez środki komunikacji elektronicznej (np. telefon, komunikator internetowy itp.). Stolica Apostolska nigdy nie zezwoliła na spowiedź przez telefon, a wszystkie dotychczasowe wypowiedzi wyraźnie zakazują spowiedzi „na odległość” i wskazują, że w przestrzeni wirtualnej „nie ma sakramentów”.

Namaszczenie chorych

28. Posługę duszpasterską wobec chorych mają wypełniać jedynie kapłani, udając się do nich wyłącznie na wyraźną prośbę chorego lub jego najbliższej rodziny.

29. §1. Nie należy odwiedzać kilku mieszkań podczas jednej posługi względem chorych.

§2. Przed posługą sakramentalną względem chorego należy przestrzegać zasad higieny i dezynfekcji rąk.

30. Należy przestrzegać przepisów państwowych, które wykluczają kontakt z osobami przechodzącymi kwarantannę, w związku z tym kapłani nie powinni się do nich udawać, dotyczy to także przypadków niebezpieczeństwa śmierci.

Pogrzeb katolicki

31. Należy przestrzegać ustanowionego decyzją władz państwowych kryterium osób uczestniczących w zgromadzeniu liturgicznym. Należy informować aby we Mszy pogrzebowej i obrzędach pogrzebu na cmentarzu uczestniczyła jedynie najbliższa rodzina.

32. Do roztropnej decyzji proboszcza pozostawia się decyzję o ograniczeniu pogrzebu do stacji w kościele oraz stacji przy grobie, w przypadku gdy kaplica na cmentarzu jest zbyt mała, by zachować bezpieczne odległości pomiędzy uczestnikami pogrzebu.

33. Jeśli przemawiają za tym racje duszpasterskie oraz nie sprzeciwia się to przepisom sanitarno-epidemiologicznym oraz rozporządzeniom władz państwowych i lokalnych udziela się zgody na sprawowanie Mszy św. pogrzebowej w kościele lub kaplicy przy cmentarzu wraz z ciałem zmarłego.

34. Należy zachęcać do modlitwy rodzinnej tych, którzy nie będą mogli uczestniczyć w pogrzebie ze względu na ograniczenia w zgromadzeniu liturgicznym. Mszę żałobną z ich udziałem można odprawić, gdy ustanie stan epidemii, na wyraźną prośbę rodziny zmarłego.

Zakończenie

35. Wszystkie postanowienia z tego dekretu należy wprowadzić niezwłocznie i realizować do odwołania.

Dziękuję kapłanom za ich posługę duszpasterską w czasie epidemii, a wszystkim wiernym za zrozumienie i odpowiedzialne stosowanie się do zarządzeń. Ufam, że ten czas próby przeżywany przez nas wszystkich z wiarą, nadzieją i miłością przyczyni się do wzrostu duchowego w życiu poszczególnych wiernych oraz pomnożenia dobra wspólnoty Kościoła. Zwracam się z prośbą do wszystkich wiernych Archidiecezji Wrocławskiej, aby w trudach i cierpieniach, których teraz szczególnie doświadczają, łączyli się z naszym Panem i Zbawicielem, składając Bogu duchową ofiarę w intencji ustania epidemii i odnowy duchowej narodu. Zachęcam wszystkich wiernych, aby wraz ze mną w duchowej łączności modlili się wypraszając wstawiennictwa i opieki Najświętszej Maryi Panny Matki Miłosierdzia oraz Świętych Patronów dolnośląskiej ziemi.

ks. Jacek Troniewicz
KANCLERZ KURII

+
+ Józef Kupny
Arcybiskup Metropolita Wrocławski